

Hans Kongelige Majestæts naadigste Beretning til Norges Riges Storthing om Rigets Tilstand og Bestyrelse i den Tid, som er forløben siden Nationens Repræsentanter sidst varé samlede.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders, gjøre vitterligt:

Overeensstemmende med Rigets Grundlov skulde Hans Majestæt herved naadigst meddele det nu samlede Storthing Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse i den Tid, som er forløben siden Nationens Repræsentanter sidst varé samlede.

Universitetet har fortsat sin Virksomhed med Held og seet sine forskellige Samlinger ikke uøsentlig forsvagde. I midlertid paakrøve Forholdeenes Udvilning enkelte nye Lærerposter, ligesom egaaen en Forandring i Universitetets Gageringsvæsen, om hvilke Gjenstande Forlagt vil blive Storthinget forelagt. De nye Hovedbygninger ere af Bygningscommissionen afleverede til Universitetet, og istedet for den i 1852 afbrændte Bagbygning ere to nye Bagbygninger opførte, hvoraf den ene indeholder Bolig for den chemiske Docent og den anden Gymnastiklocale for de Studerende. Til Opstilling af en til det astronomiske Observatorium anslæftet Refractor er derhos en førstilt Bygning opført paa Observatoriets Grund.

Discipulantallet i de forskellige offentlige høiere Skoler er fremdeles i Tilvæxt. Lillehammer Skole er traadt i Virksomhed som fuldstændig Lær- og Realskole, og Tromsø Middel- og Realskole har modtaget en yderligere Udvilning.

Rigets Skolelærerseminarier have ikke blot sta-dig haft fuld Sogning, men have endog viist sig at være langt fra tilstrækkelige til at fuldestgjøre Behovet. Forlagt vil derfor blive Storthinget forelagt om Oprettelse af endnu et Seminarium.

Antallet af de med offentlig Understøttelse oprettede høiere Undervisningsanstalter for Almuen og Indretninger til Dannelsse af Omgangsskoleholdere er fremdeles foroget, og yderligere Tilskud er derhos fremdeles af Oplysningsvæsenets Fond ydet til det almindelige Almueskolevæsen. Uagtet der i dette spores en utvivlsom Fremgang i mange Retninger, staaer dog endnu paa mange Steder ifor Omgangsskolelærernes Aflønning ikke i passende Forhold til Betydningen af deres Stilling og Tidsomstændig-

hederne. Hvad der i denne saavelsom i andre Henseender bør foranstaltes til Fremme af denne Green af Undervisningsvæsenet, er bragt under Overveielse af vedkommende Auctoriteter. En statistisk Oversigt over Rigets Undervisningsvæsen har allerede i længere Tid været under Arbeide og kan snart ventes overgivet til Trykken.

Før Dovstummes Undervisning har der fremdeles været virket saavel gjennem Institutet i Throndhjem som de med offentlig Understøttelse bestaaende private Instituter.

Antallet af de geistlige Embeder i Landet er siden 1854 foroget med 14 nye Embeder. Oprettelse saavelsom Deling og Omregulering af flere andre er mere eller mindre fuldstændigt forberedet. Til de Grunde, der i Almindelighed tale for Forøgelse af de Geistliges Antal inden Statskirken, kommer den Omsorg for en kraftig Virksomhed til Bestyrkelse af denne Kirkes Verdomme, hvortil der haves en særlig Opfordring i deres Bestrebelser, der arbeide for en Sondring i religiøs Henseende, eller fra fremmede Religionspartier ere udsendte.

Kirkernes Overgang fra Private til Menighederne og nye Kirkers Opførelse har fremdeles haft god Fremgang.

Udarbeidelserne af en ny almindelig Kirke-Psalmebog samt af en ny Bibeloversættelse ere blevne fortsatte.

Til Afholdsreformens Fremme ere 4 Mænd antagne til stadig Virken for Sagen, hvorhos der har været tilstaet Afholdselskabet i Bergen og Foreningen mod Brændevinsdrif i Tromsø Bidrag for at kunne lønne Udsendinge i samme Diemed.

Den Kongelige Tegne- og Kunstscole i Christiania har af Communen erholdt et aarligt Bidrag indtil Bidere og er derved bleven sat i stand til noget at fuldstændiggjøre sin Virksomhed; en videre Udvilning af samme maa dog anses ontfællig.

De i 7 af Rigets Byer udenfor Hovedstaden med Bidrag af det Offentlige hidtil oprettede Tegneskoler have fremdeles fortsat deres Virksomhed med god Fremgang.

Den i Forbindelse med Tegne- og Kunstskolen satte Malerisamling har været stadtigt besøgt og er forsøget ved Indfjøb.

Undersøgelserne angaaende de lavere Højskollærers Forholde ere blevne fortsatte, og trykte Beretninger om de derved vundne Erfaringer meddelede Almeneheden.

Den i Forbindelse med disse Undersøgelsær ordnede Commission til Overveielse af Fattigvæsenets Unliggender har afgivet Forslag til nye Love om denne Gjenstand, der ere undergivne nærmere Bedømmelse.

I Forhold til Sverige ere bestemttere Regelstilveibragte for Behandlingen af Spørgsmåla om Erstatning for Understøttelse, som af Fattigvæsen-Districter i et af de forenede Riger ydes Nedliddende fra det andet Rige.

Den af forrige Stortings besluttede Bevilgning til Forsøg paa at skaffe Hanter og andre deslige omstreifende Personer fast Hjem og deres Born en bedre Opdragelse er blevne benyttet, og Forslag om fortsat Bevilgning i dette Dømmed vil blive Stortingset forelagt.

Reguleringen af den Kirkerne tilkommende Erstatning for Fisketiendens Ophævelse er nu tilleden bragt for det hele Land med Undtagelse af Rommedals og Nordmores Provstier, hvor særegne Forholde hidtil have stillet sig i Beien for den endelige Afsgjørelse.

Det til Dækelse af Geistlighedens og Kirkeiernes Erstatningsfordringer opsamlede Tiendefonds Beholdning var ved Udgangen af forrige Åar henved 300,000 Spd., hvorfra dog bliver at afholde endnu ikke betalte Erstatninger for 1856. Fondets aarlige Indtægter kunne anslaaes til omtrent 60,000 Spd., og dets Udgifter for Tiden omtrent 45,000 Spd.

Oplysningsvæsenets Capitalfond udgjorde efter Regnskabet for 1855 omtrent 2,769,000 Spd., hvilken Capitalformue ved Salg af beneficierede Ejendomme i forrige Åar er forsøget med omtrent 90,800 Spd., saa at Capitalsonder ved Udgangen af 1856 kan anslaaes til et Beløb af 2,860,000 Spd., hvori dog er indbefattet omtrent 82,000 Spd., hvilke som tilhørende forskjellige, fornemmelig geistlige, Embeder ikkun forvaltes undereet med Oplysningsvæsenets Fonds Midler.

Af de i Året 1855 indvundne Renter tilfaldt der Universitetet noget over 33,000 Spd. og Understøttelsesfonden noget over 66,000 Spd. Som Laan til Landmaænd er der i de senest forlobne 3 Åar udbetalt henved 64,000 Spd. og som Laan til Communer henimod 365,000 Spd.

Det ved Salg af Enkesæder ved geistlige Embeder dannede Pensionsfonds Capitalformue, der ved Udgangen af 1853 udgjorde omtrent 526,000 Spd., kan ved Udgangen af Året 1856 anslaaes til 661,000 Spd.

Bed de hidtil foregaaede Salg af civile Embedsgaarde er til Udgangen af 1856 udbragt Capitaler til et samlet Beløb af omtrent 250,000 Spd.

Den Bevægelse, som ved vildledende Paavirkninger var bleven vaft blandt de arbeidende Glasser, og som paa flere Steder kom til Udbrud, der vare truende for den religiøse Orden og almindelige Sikkerhed, kan nu, efterat Anstifterne af og de virksomste Delelserne i Udskeielerne vare blevne dragne til Ansvar og ved en i Juni Maaned 1855 falden Hoisteretsdom ere idomte større eller mindre Straf, ansees for ganske at have lagt sig, og den offentlige Tidende, hvorigennem Bevægelsen lededes, „Arbeiderforeningernes Blad“, er fra Slutningen af det sidst forlobne Åar ophort at udkomme.

De med Lovovertrædelsers Paatale forbundne Omfæstninger have været i Aftagende, for en væsentlig Deel som en Folge af, at Antallet af Forbrydelser, og navnligen af de 1ste Gang begaade, paa Grund af de for Arbeidsklassen i de sidste Åar stedsindende gunstige Forholde har aftaget.

Bodsfængslet ved Christiania har i dets Helehed været i Brug uden Afbrydelse. Om Virksomheden og Tilstanden saavel ved denne som ved de øvrige Strafarbeidsanstalter vil Stortingset erholde særstilte Meddelelser.

En Convention angaaende gjensidig Udlevering af Forbrydere er affsluttet med Kongen af Nederlandene.

Hør at see afhjulpen den mislige Tilstand, hvori Rigets Straf- og Varetægtsfængselsvæsen befinder sig, vil Hans Majestat, efter nu at have modtaget den til at tage denne Sag under Overveielse nedsatte Commissions Betenkning og Indstilling, være betænkt paa, at forelægge Stortingset naadigt Proposition til en Lov om denne Gjenstand.

Da Loven om Lagrettesmænd trædte i Kraft fra Begyndelsen af Året 1855, saa har Lagrettestjenesten nu i to Åar været udført af de Borgere, hvem dette Ombud efter Loven er paalagt. Denne vigtige Foranstaltung, hvorved en til Folkets Oplysning og Interesse for de offentlige Unliggender svarende Garanti for Netspleiens Samvittighedsfuldhed og Netsprotocollernes Paalidelighed er vunden, vides ikke i Gjennemforelsen at have modt Banskeligheder.

De af forrige Stortings fattede Beslutninger om Nedsettelse af en Commission til at forfatte

Udkast til en Rettergangslov i Straffager, grundet paa Anvendelse af Jury, kunde Hans Majestæt ikke naadigt bifalde. Derimod har den af Hans Majestæt til en alsidig Overveielse af, hvilke Forandringer vor Proceslovgivning bør undergaae, og navnliggen ogsaa af hvorvidt Indforelse af Juryindretningen i videre eller snevrere Udstrekning kan ansees at være forenelig med Grundloven, practisk gjennemforlig og i det Hele hensigtsmæssig, i Begyndelsen af Aaret 1853 nedsatte Commission fortsat sine Forhandlinger og virksomt arbeidet paa at tilendebringe det den overdragne Hverv. Den har hidtil afgivet 2de udsorlige Betenkninger, den ene „angaaende Juryinstitutionen“ og den anden „angaaende hvilke Forandringer Straffeprocessen i 1ste Instants, uden Hensyn til Jury, antages at burde undergaae,“ og overensstemmende med hvad der i den første af disse er blevet paavist at være det Rette, har Hans Majestæt efter Regjeringens derom gjorte underda-nigste Indstilling bestemt, at Juryindretningens Indforelse ikke bliver at legge til Grund ved den Udarbejdelse af Lovbestemmelser, Straffeprocessen vedkommende, hvortil der ved Commissionens Nedsatelse er truffet Forfeining. Af disse Betenkninger vil Storthinget blive tilstillet Aftsyn tilligemed Gjenn-part af nyærvante Indstilling fra Regjeringen, og ihoervel det ikke vil blive muligt allerede for nærværende Storthing at fremsatte nogen naadigt Proposition til gjennemgribende Forandring i Rettergangsvæsenet, nærer Hans Majestæt det Haab, at denne vigtige og vanfælige Sag dog i den nærmeste Fremtid vil, efterat være undergivet den rolige og modne Dreftning, hvorpaa den i saa hei Grad har Krav, kunne sees ordnet saaledes, at mundlig Forhandling af de criminelle Sager tildeels vil komme til at finde Sted ogsaa ved Underinstanterne, og i det Hele paa en Maade, som tilfredsstiller sjæl-somme Forandringer og er stemmende med Forfatnin-gen og Landets Tær.

Det Tidspunkt, ved hvilket ifølge den i 1848 udkomne Lov om Sagforere Adgangen til at erholde Sagforer-Autorisation skulde blive fri for Enhver, der opfylder de i Loven fastsatte Betingelser, indtraadte den 1ste Januar 1856. I den senere forløbne Tid er Sagforernes Antal forsøgt fra 161 til 260. Fra samme Tidsrum er ifølge den nævnte Lov Over- og Underrettsagforernes Forpligtelse til at udføre offentlige og beneficerede Sager bortfal-den, saa at disse Sagers Udforelse nu er Gjenstand for Overenskomst mellem det Offentlige og Sagforere eller andre duelige Mænd, som ville paatage sig disse Forretninger. Dette har dog for Underretternes Vedkommende ikke medført synderlig For-

andring i det Bestaaende, da det er fundet hensigtsmæssigt fremdeles at lade det have sit Forblivende ved den Regel, at der i hver enkelt Sag ved Dommen tilkjendes et passende Salarium, og der ikke har viist sig nogen Banskelighed ved at finde due-lige Sagforere, som ere villige til for saadt Salarium i Forbindelse med den lovbestemte Skyds- og Dietgodtgjørelse at paatage sig Sagernes Udførelse. Ved Stiftsoverretterne, hvor ifølge Lovgivningen intet Salarium tilkjendes for Udførelsen af offentlige Sager, har det derimod for disse Sagers Vedkommende været fornødent at antage egne Rese-renter, der tillægges en aarlig Lov af Delinqvent-fondet.

Ligesom det forandrede Værdiforhold mellem Penge og Livsfornødenheder, der i de sidste Aar er indtraadt, har bevirket, at alle til visse Pengebelob fastsatte Godtgjørelser ere blevne utilstrækkelige, saaledes har det ogsaa været fornødent at forhøje de lovbestemte Underholdningspenge for Boretægtsfan-ger, i hvilken Anledning en naadigt Proposition vil blive Storthinget forelagt.

Ødelsretten udover fremdeles sine i forskellige Henseender skadelige Virkninger, hvilket nu er saa meget beklageligt, som det af den i den senere Tid vaagnede mere levende Sands for en fuldkommen Jorddyrkning er en Folge, at de Tab for National-velstanden, som Ødelsretten bevirker ved at standse eller hindre Jordforbedringer, nu ere af større Be-tydning. At bortrydde denne Hindring for Nationens Fremadskriden, er det væsentlige Diemed med det Forslag til Forandring i Grundlovens § 107, som foreligger til Afgjørelse paa dette Storthing.

Proposition vil blive Storthinget forelagt til Lov angaaende svenske Dommes og Stevningers Virkning her i Riget.

Undersøgelse angaaende Skifte- og Overfor-myndervæsenet have, paa samme Maade som tidligere, været anstillede i forskellige Districter. Denne vigtige Green af Beskyrelsen antages i det Hele at befinde sig i en tilfredsstillende Tilstand.

Høsten har i Periodens Lov givet et afvælgende Udbytte. Kornhøsten var i Aarene 1854 og 1855 i det Hele tilfredsstillende; i 1856 derimod var den dette kun for en mindre Deel af Landet, idet den i de østre og nordre Districter af Riget i Almindelighed faldt uheldigt ud, tildeles endog aldeles mislykkedes. Hoavlingen var i 1854 sædeles god, i 1855 ligelædes tilfredsstillende, medens den i det sidst forløbne Aar for det Meste har været under, paa flere Steder endog betydelig under et Mid-delaars. Potetesshygen har i Periodens første og sidste Aar været meget udbredt, hvilket har gjort

Udfaldet af denne Deel af Høsten sidet tilfredsstilende, og det for det ene af de nævnte Aar, nemlig 1856, saameget mere, som Ablingens Quantitet i samme ikke var betydelig; i 1855 stillede derimod Udfaldet af Poteteshøsten sig temmelig gunstigt.

Da Samhandelen mellem Finnmarken og Russland, hvilken for Finnmarkens Kornforsyning er af Bigtighed, i Foraaret 1854 paa Grund af Hvidesshavnernes Blokade af franske og engelske Krigsskibe truede med at standse, opstod der Fare for Mangel eller endog Hungersnød i flere af Finnmarkens Egne. Denne Fare bortfjernedes imidlertid, deels ved en, sjælent vistnok kun i det første Krigsaar, indrommet Formildelse i Blokaden til Hordel for den nævnte Samhandel, deels ved Understøttelse fra Statens Side til Districtets Forsyning. De i sidste Henseende trufne Foranstaltninger, hvorom nærmere Forklaring vil blive Storthinget meddeelt, have kun kravet forholdsvis lidet betydelige Opoffrelser for Statskassen.

Landbruget har i en stor Deel af Landet gjort gode Fremskridt i de sidste Aar, og man tor vistnok med Tillid forudsee, at Fremgangen herefter med raskere Skridt vil udbrede sig i videre og videre Kredse. Den jordbrugende Klassens Kaar ere ved høie Priser paa Jordens Producter meget forbedrede i den seneste Tid, og herved er, som naturligt, Lusten til bedre Dyrkning foreget.

Et kraftigt Fremstod til Landbrugets Fremme tor ventes, naar den høiere Undervisningsanstalt for Landbruget, som forhaabentlig vil kunne aabnes senest i Foraaret 1860, kommer til at udfolde sin Virksomhed.

Amtslandbrugsskoler have været i Virksomhed i samtlige Amtter, undtagen Finnmarkens, Christians og Bratsbergs, i hvilke to sidstnævnte dog Skoler ville komme i Gang i indeværende Aar, medens paa den anden Side Skolen i Nedences og Robygdela-gets Amt gaar ind. Den efter svenskt Mønster indførte Benytelse af Agronomer i Statens Tjeneste, der omreise i Districterne for at veilede Jordbrugerne, og nævnlig forberede og fremme mere omfattende Foretagender, har vist sig heldig, idet Agronomernes Bistand med Begjærlighed er blevet sagt i de Egne, de have bereist, ligesom flere vigtigere Jordforbe-dringsarbeider under deres Ledelse ere satte i Gang. Selskabet for Norges Bel har ogsaa bidraget til at gjøre Forbedringer i forskellige Retninger af Landbruget fjendte og udbredte. Et almindeligt Landmandsmøde har ved det nævnte Selskabs Understøttelse været afholdt paa Hamar. — Som Tegn paa stigende Interesse for Landbruget fortjener at nævnes, at Antallet af Landbosforeninger tiltager, at mindre Møder til Discussion af Landvæsenets Anlig-

gender hyppigere end forhen holdes i forskellige Egne af Landet, at flere Dyrkfuer ere afholdte i det forløbne Treaar, samt at enkelte Amts-Communer have antaget Agronomer i deres Tjeneste til at omreise i Amtsdistricterne og meddele Veiledning i Jordbrug.

Forslag om fortsat og i flere Retninger udvidet Medvirking fra Statens Side til Landbrugets Fremme ville blive Storthinget forelagte. Blandt disse Forslag er ogsaa et, der tilhøger at understøtte og fremme Udtapning og Opdyrkning af Myrstrækninger, i hvilken Henseende overordentlig meget kan udrettes til Bedste for Landet.

Den Commission, der har været nedsat for at afgive Forslag om Midlerne til at søge Udsiftning af Jordfælledsslab fremmet, har afgivet sin underdanigste Indstilling. Det vil haves for Sie, om muligt at forelægge nærværende Storthing Forslag til Ordningen af denne vigtige Sag.

Det i nogle Aar bestaaende Stutteri paa Hjørfin, med en Underafdeling paa Høstuen, har, væsentlig paa Grund af locale Hindringer, vist sig ikke at svare til Hensigten, hvorfor det er blevet nedlagt. Høsteavlens Forbedring er imidlertid en Sag, som i hoi Grad fortjener det Offentliges Medvirktion, og et Forslag til paa en kraftigere Maade end hidtil at virke for dette Viemed vil blive Storthinget forelagt.

De nu i længere Tid stedfundne, i det Hele fordeelagtige og i enkelte Aar endog fardeles gunstige Conjecturer for Trælastfribningen, have i flere Trakter havt til Folge en hensynslos Udhugst af Skovene, der truer med ganske at ødelegge disse. I enkelte Districter har allerede Skovmangel førelig begyndt at vise sig, og der er megen Grund til Frygt for, at Fremtiden i denne Henseende vil medføre alvorlige Ulemper. Spørgsmaalet om indgribende Foranstaltninger fra det Offentliges Side for at raade Bod herpaa er vistnok endnu ikke modent til Afsljerelse, men at man i ethvert Fald ber vedblive paa den Wei, som er betraadt, nemlig at søge at slappe Forstkyndighed ind i Landet, synes ikke tvivlsomt. Forslag herom, saavel som om at der til Forsøg paabegyndes Drift af enkelte offentligt Skove under sagkyndig Bestyrelse vil blive Storthinget forelagt.

Handelen har i næsten alle mulige Retninger modtaget Udvidelser; Forrykkelser i tidligere Forhold saavel med Hensyn til Udførsel som Indførsel vare vistnok uundgaaelige Folger af Blokaden i 1854 og 1855 af de Russiske Havnne i Østersoen og Sortehavet, men nogen betydeligere Banskelighed opstod dog ikke heraf.

Udførselen af Trælast har under de høie Pri-

ser paa denne Artikel, der ere opnaaede i Udlanet, men som rigtignok i den sidste Deel af Treaaret ere faldne, været meget betydelig. — Udforselen udgjorde i Aarene 1850—52 aarlig omtrent 251,000 £.- $\varnothing$, men steg i 1853 til 298,000 £.- $\varnothing$, og omtrent ved dette Punkt har den senere holdt sig, idet den i 1854 belob sig til 292,000 £.- $\varnothing$, i 1855 til 295,000 £.- $\varnothing$.

Skibsfarten har i Aarene 1854 og 1855 haft særdeles heldige Wilkaar, i 1856 vel ikke uheldige, men dog mindre gunstige end i de to foregaaende Aar. De fordeelagtige Conjunctioner i Krigsaarene 1854 og 1855 medførte en betydelig Forøgelse af Handelsflaaden — væsentlig gjennem Indskib af udenlandsk Skibe — samt en stor Udvidelse af Frigfarten. Handelsflaaden, som ved Udgangen af 1852 udgjorde 4089 Fartejer paa 160,082 Com.- $\varnothing$ esters Dragtighed, udgjorde ved Udgangen af 1855 4464 Fartejer paa 202,329 Com.- $\varnothing$. — I 1855 fortæs i norske Skibe 2291 Ladninger paa 242,812 £.- $\varnothing$, fra fremmed Land til andet, hvilket udgjor 619 Ladninger paa 81,734 £.- $\varnothing$, mere end tre Aar tidligere.

Angaaende en bedre Ordning af Consulatvesenet i visse Henseender vil Meddelelse og Fortrag blive Storthinget forelagt.

En paa fuldkommen Gjensidighed grundet Handels- og Skibsfartstractat er blevet aflatet med Kongeriget Begge Sicilierne og en lignende med Kongeriget Hawaji.

Bed en Convention med Nederlandene er der tilstaaet de forenede Riger Ret til Ansettelse af Consuler i hollandsk Ostindien, og ved en lignende med Danmark visse Fordele i Handelen og Skibsfarten paa Island og Færøerne. Conventioner om gjensidig Frigivelse af Kystfarten ere derhos blevne aflatet med Storbritanien, Sardinien, Danmark, Mecklenburg-Schwerin, Lybeck og Nederlandene.

Udbryttet af Baarsildfiskeriet har i det forløbne Treaar astaget noget, hvorfor ogsaa Udfikningen af Sild har været mindre, end forhen sædvanligt. De nordenfjeldske Fiskerier, Lofotfisket og endmere Finnmarksfisket, have derimod været drevne med meget Held, og Udforselen, navnlig i Aarene 1855 og 1856, været betydelig. Der vil blive forelagt Storthinget Fortrag til Forandringer i den gjeldende Lovgivning om Lofotfisket.

Landets Ferskvandsfiskerier, som især hvad Laxefiskerierne angaaer ere meget forringede mod hvad de tidlige have været, har man sagt at ophjælpe ved Udbredelse af kunstig Fiskeudklæftning, hvilken Industri gjennem dertil af det Offentlige udsendte fyndige Hjælp er blevet hjælpt og med Hjælp forsøgt i en stor Deel af det nordenfjeldske Norge. For-

slag om Fortsættelse af det Offentliges Bestræbelser for denne vigtige Sag saavel som om andre Gjenstande, som tilsigte Ferskvandsfiskeriernes Fremme, ville blive Storthinget forelagte.

Af Bjergværkerne antages Jern- og Kobber-værkerne at have givet et Udbryt, der omtrent sværer til det Sædvanlige, ligesom Afslætningen af deres Producter har været fordeelagtig. Den i flere Aar kjendelige Afslagen af Ertsleiet ved Nøraas Værks vigtigste Grube synes ogsaa i den senere Tid heldigvis at ville standse. For Espedalens Nikkel-værk have derimod Forholdene i den Grad vist sig ugunstige, at Verket er blevet nedlagt. Ogsaa ved Modums Koboltværk er Grubedriften betydeligt indskranket. For at raade Bod paa den hidtil stedfundne regellose og mindre lønnende Drift af de rige Kværnsteensbrud, som findes i Selbo Prestegjeld, og som udgjor en vigtig Mæringeskilde for dette Prestegjeld, er der af det Offentlige forslaffet vedkommende Interescenter berghyndig Medbhjælp til efter en fælles Plan at drive det bedste Parti af Bruddene, og man nærer Haab om paa denne Maade efterhaanden at faae disse i det Hele bragte under en hensigtsmæssig Drift.

Fabrikdriften udvides fremdeles, og flere betydelige Anlæg af forskjelligt Slags ere i de sidste tre Aar oprettede. Paa Grund af de stedse tiltagende Krav, som i denne og andre Retninger gjøres paa teknisk Kunsthed, er det af Vigtighed, at der oprettes en fuldstændig polytechnisk Læreanstalt, og Fortrag herom vil blive afgivet til Storthinget.

De i det Hele taget gunstige Wilkaar, som Næringssværene have havt i det tilbagelagte Tidsrum, have fremkaldt et stort foreget Behov for Arbeidskraft, der endog i flere Retninger ikke har funnet syldestgjøres. Som Folge heraf ere den arbejdende Klasses Wilkaar meget forbedrede i den sidste Tid.

Norge har paa en i Forhold til Landets industrielle Kræfter værdig Maade deltaget i den almindelige Industriudstilling, der i 1855 afholdtes i Paris. Der er fra den Franske Regjering udgaat Opfordring om Norges Deeltagelse i den Udstilling af Landbrugsgjenstande, som iaar skal finde Sted i Paris og Fortrag om Bevilgning af fornødne Midler til saadan Deleltagelse vil blive Storthinget forelagt.

Det af forrige Storthing til Haandværkeres Uddannelse ved Reiser i Udlanet bevilgede Belob er blevet fordeelt paa 39 Stipendier. Da disse Stipendier ikke kunne undgaae at øve kraftig Indflydelse paa Haandværksstandens Fremskridt, vil Fortrag om Fortsættelse med denne Bevilgning blive fremsat.

Den topographiske Opmaaling har været fortsat og er foregaaet i Lister og Mandals, Stavanger og søndre Bergenshus Amt. Kyststrækningen mellem Arendal og Egersund er blevet hydrographist undersøgt og verificeret. Beregningerne til den fuldførte Gradmaaling i Finnmarken have været under arbeide. Generalkart over Christianiafjorden med tilstødende Kyst samt Specialkarter over Kysten fra Tomfruland og Kragerø indtil Christianssand, og endvidere Amtskarter over Buskeruds Amt i 2 Planer samt over den nordlige Deel af Bratsberg Amt ere udkomne fra Pressen. Under Kobberstikning og Lithographering ere to Amtskartiplader, et General-Kystkart og et Special-Kystkart, hvorhos to Amtskarter og et Special-Kystkart ere under Construction. Der er truffet Foranstaltung til at Kobberstikning og Trykning for Eftertiden kan foregaae ved egne dertil oplærte Personer her i Landet, hvorved menigen Tidsspilde vil undgaaes.

Der vil blive fremsat Forslag om Iftandbrugelsen af et fuldstændigt geologisk Kart over Norge med tilhørende Profiler, hvorfra der tor ventes Udbytte ligesaavel for Agerdyrkningen, Bergværksdriften og Industrien, som for Videnskaben.

Det almindelige statistiske Tabelværk har fortsat sin Virksomhed. En almindelig Tælling af Folkemængden, Kreaturhældet m. v. ved Udgangen af 1855 er foretagen. Denne Tælling, hvis Resultater snart ville kunne offentliggøres ved Trykken, udviser, at Rigets Folkemængde, der 10 Aar tilbage udgjorde omrent 1,330,000 Individer, var steget til et Antal af omrent 1,490,000. For Årene 1853, 1854 og 1855 ere Skibsfarts- og Handels-tabeller udgivne.

Færdelsen paa Jernbanen fra Christiania til Gidsvoldsbakken er i den seneste Tid tiltaget saa betydeligt, at Udfigterne for dette Anlægs Stilling, hvormed i Forbindelse med andre, Jernbanen betrefende Spørgsmåle førstilt Beretning vil vorde Storthinget forelagt, — maa ansees meget gunstige.

Undersogelser ere blevne anstillede angaaende endeele nye Jernbaneanlæg, nemlig fra et Punkt ved Mjøsbanen til Kongsvinger, mellem Throndhjem og Støren samt mellem Hamar og Elverum. Skjont Forberedelsen af disse Sager endnu ikke er ganzte tilendebragt vil man dog i Erfjendelsen af de uberegnelige Fordele, dette Communicationsmiddel medfører, og Ønskeligheden af at vedkommende Districter saa snart som muligt kunne komme til at nyde godt deraf, lade sig det være magtpaalliggende at see forelagt Storthinget Forslag om Bevilninger til disse Anlæg.

Af de Anlæg, sightende til at opnæae en lettet Bandecommunication, hvortil af forrige Storthing bevilgedes Midler, er Canalanlægget gjennem Kulleseid paa Bommeloen i søndre Bergenshus Amt i forrige Åar blevet fuldfort, ligesom ogsaa de forenede Arbeider til Farbargjørelse for Dampstib og saa ved lavere Bandstande af Bormen mellem Gidsvoldsbakken og Minde nærmere sig deres Fuldestelte. — Med Hensyn til Canalanlægget mellem Skien og Nordssjø samtid Farbargjørelsen af det Frederikshaldske Basdrag ville Forslag om fortsat Bevilning blive forelagte Storthinget.

I Medhold af Lov om Flodnings- og Flodrensningsvæsenet af 26de August 1854 er for flere Basdrags Bedkommende afgivet reglementariske Bestemmelser, sightende til en Ordning af Forholdet mellem Baad- og Skibsfarten samt Tommerfloden gen derhen, at Basdragene kunne saavidt muligt uhindret benyttes for begge de nævnte Diemed.

Den efter Bevilning af forrige Storthing for Statssæssens Regning iværksatte Opforelse af en Bro over Glommen ved Kongsvinger er paa det nærmeste færdig, ligesom den i Forbindelse med samme staaende Omlægning af en Deel af Hovedveien til Sverige over Kongsvinger kan ventes fuldfort i indeværende Åar.

Det Vianlæg fra Frederikshald til den svenske Grænde ved Allingmoen, hvortil Storthinget i 1851 bevilgede Midler, har derimod endnu ikke funnet paabegyndes. Et fornyet Forslag angaaende dette Vianlæg vil blive Storthinget forelagt.

Angaaende de Beiarbeider, der i Treaaret ere udforte for det almindelige Beifonds Regning samt angaaende de Undersøgelser betræffende paatækte nye Vianlæg, der i samme Tidsrum ere anstillede, vil fuldstændig Beretning blive Storthinget forelagt i Forbindelse med Forslag om Bevilning til Beivæsenet for næste Budgettermin.

Ett Forslag til Forandringer i og Tillæg til Lovgivningen angaaende Beivæsenet og Skyds væsenet antages at ville blive Storthinget forelagt.

Sundhedstilstanden har i det forlobne Tidsrum i det Hele taget været tilfredsstillende. Den ondartede epidemiske Cholera udbrød vel i Høsten 1854 paa 2de forskellige Steder, nemlig i Arendals nærmeste Omegn og i Tonsberg med tilstødende Landdistricter, men den greb ikke paa nogen af Stederne synnerlig om sig.

Gaustad Sindsryggehyl blev den 1ste October 1855 aabnet til Benyttelse. Asylets Belæg har senere været i stadigt Tilstagende og udgør for Tiden omrent 150.

Opforelsen af den Pleiestiftelse for Spedalske

paa Lungegaardsmarken ved Bergen, hvortil Storthingene i 1851 og 1854 bevilgede Midler, er nu saa langt fremstreden, at Stiftelsen antages i indeværende Aars Foraar at ville kunne paabegynde sin Virksomhed. Med Hensyn til det i Aaret 1853 afbrændte Hospital i Bergen til Helsbredelsesforsøg paa Spedalske er Bestemmelse afgiven om, at Assurancesummen bliver at anvende til Opsorelsen af en combineret Helsbredelsesanstalt og Pleiestiftelse for Spedalske, hvorefter Hospitalets Gjenopforelse i afgigte Aar er paabegyndt. Den af forrige Storthing besluttede Udvidelse af Reknæs Hospital ved Molde til Optagelse af et større Antal Spedalske samt Opsorelse af en Pleiestiftelse for Spedalske ved Throndhjem ere i afgigte Aar paabegyndte.

Som et Middel til at vække Sandsen for en bedre Sundhedspleie hos Almuen i de af Spedalskeden hjemsegte Egne og tillige for at aabne Adgang til Erhvervelse af saavidt mulig paalidelig Kundskab om de Spedalskes Antal og andre Sygdommen vedrørende Forholde ere Sundhedscommissioner, hvori det er paalagt Districtslægerne at indtræde, blevne foranledigede oprettede i de Districter, hvor den spedalske Syge forefindes. Til Berigtigelse og Fuldstændiggjørelse af den i 1852—1853 foretagne Tælling af de Spedalske, er en ny Tælling af disse iværksat i sidste Halydeel af forrige Aar, om hvis Udfald Meddelelse senere vil blive afgivet til Storthinget. Forovrigt ville Forlag om yderligere Foranstaltninger mod det heromhandlede Nationalonde blive Storthinget forelagte.

Da den ondartede Snivesygd i afgigte Aars Foraar udbrod blandt Hestene paa flere Steder i Kongeriget Danmark, er der i Kraft af Lov af 15de April 1854 udfærdiget Forbud mod Indførsel af Heste fra bemeldte Kongerige. Senere ere lignende Forbud udfærdigede mod Indførsel af Hornvæg fra Hertugdømmet Holstean og Fristaten Hamburg samt fra England og Skotland, i hvilke Lande den ondartede Lungesygd hos Kvæget for Tiden paa flere Steder hersker.

Flerne nye Poststruter ere anordnede, og flere Postanstalter oprettede.

Postvæsenets Dampskibs-Fart paa Nordland og Finnmarken er blevne udvidet, idet den i den største Deel af det forløbne Aars Fartstid har været ugentlig, medens den tidligere kun var fjortendaglig.

Antallet af de private Dampskibe er i den senere Tid sterktiltaget. Da der med de fleste af disse befordres Post, er Afgang til Brevvegning saavel mellem indenrigske Steder som med Udlandet lettet.

Loven af 7de Juli 1854, der bestemmer en

eensformig Porto uden Hensyn til den Beisængde, hvori Brevbefordring inden Riget foregaer, har bidraget til at fremme Brevvegningen. En Forklaring angaaende Lovens Indflydelse i denne Henseende, vil blive Storthinget forelagt.

Mellem den norske og den danske Postbestyrelse er indgaaet en Overenskomst om yderligere Nedfættelse af Portosatserne end ved den seneste Convention bestemt for de Breve, der udvegles umidbart mellem det norske og det danske Postvæsen.

Mellem de forenede Riger og Frankrig er afsluttet en Postconvention, hvorfed Porterne ere blevne nedsatte og Frankeringsfrihed er opnaaet.

Telegraphlinien mellem Grænsen ved Frederikshald og Mandal, hvortil Storthinget i 1854 bevilgede Midler, var fuldfort i Begyndelsen af November Maaned 1855. En Berechning om Telegraphvæsenets Virksomhed i Aarene 1855 og 1856 vil blive Storthinget forelagt, ligesom ogsaa Forlag om Bevilgning af Midler til Anlæg af Telegraphledninger fra Mandal over Stavanger til Bergen samt fra Christiania over Gudbrandsdalen til Throndhjem.

Mellem de forenede Riger og Frankrig er afsluttet en Overenskomst om Befordring af Statsdepecher paa de respective Landes Telegraphlinier.

Postvæsenets stigende Betydning gør det nødvendigt, at dets Anliggender underlægges en særligt Overbestyrelse. Storthinget vil herom modtage det fornødne Forlag.

Af Bygninger, forsikrede i den almindelige Brandforsikrings Indretnings Kjøbstadsdeling, har der i Aarene 1854—1856 kun været betalt ordinair Contingent; derimod har der for de i Landafdelingen forsikrede Bygninger været betalt extraordinair Contingent i disse tre Aar til Dækelse af twende i Aarene 1852 og 1853 indtrufne Brandslader.

I Periodens Lov har ingen betydelig Brandslade rammet Landafdelingen, hvorimod Kjøbstadsdelingen har haft flere store Tab, foranledigede ved indtrufne større Ildebrande i Skien og Forstæder, Bergen og Frederikshald. Den samlede Brandslade for Kjøbstadsdelingen i de sidst forløbne 3 Aar har udgjort med en rund Sum 360,000 Spd. Til Dækelse heraf har man maattet anvende 50,000 Spd. af det for Kjøbstadsdelingen tidligere indvundne Overskud, som har været gjort frugtbringende ved Udlaan gjennem Disconterings-Commissionen i Christiania, hvilket Overskud dog endnu udgør 250,000 Spd.

Af Landafdelingens kontante Beholdning er i 1856 afgivet til Disconterings-Commissionen for gennem samme at udlaines 35,000 Spd.

Forsikringssummerne for samtlige i Indretningen assurerede Bygninger udgjorde den 30te Juni 1856

med en rund Sum 44,550,000 Spd; følgelig ere de i de siden 30te Juni 1853 forløbne 3 Aar forøgede med omtrent 7 Millioner. Denne Forøgelse er dog for nogen Deel at tilskrive de nuværende højere Material- og Arbejdsspriser, som ere lagte til Grund ved den i afgjorte Aar afholdte almindelige 10aarige Omfattation, hvis Resultater for nogle Ejendomme ere indtagne under ovenstaende samlede Forsikringssum.

Uagtet det i 1854 forsamlede Storthing besluttede Nedskætter i Tolden af flere betydelige Indførselsgjenstande, har dog deels den paa samme Storthing besluttede Forhøielse af Tolden paa Tobak og Sukker, deels den fra 1ste Juli 1854 indtraadte Vortfalderen af den Sukkerværket i Frederikshald i tidligere Dage indrommede Fabrikationspræmie, og deels endelig en idethjæle taget udvidet Virksomhed, Handel og Sofart samt en foreget Bareindførsel havt til Folge, at Rigets Toldintrader i den forløbne Budgettermin have afgivet en aarlig Indtægt, der i betydelig Grad overskider deres tidligere Pengebeløb, selv i de fordeelagtigste Tidsrum. Denne Statsindtægt, som for Budgetterminen fra 1ste Juli 1854 til 1ste Juli 1857 blev anslaaet til

2,100,000 Spd.

aarlig eller for et halvt Aar til	1,050,000	—
udgjorde i sidste Halvaar 1854	1,159,000	—
altsaa mere end i Budgettet anslaaet	109,000	Spd.
I 1855 udgjorde Toldintraderne	2,286,000	—
og i 1856 omtrent	2,612,000	—
altsaa i Gjennemsnit for disse to Aar	2,449,000	Spd.
eller mere end i Budgettet an-		
slaaet aarlig	349,000	Spd.

Overskuddet af Toldintraderne over det i Budgetterminen anslaaede Beløb udgjør følgelig for de forløbne $2\frac{1}{2}$ Aar af Budgetterminen i det Hele 807,000 Spd.

Efterat der under forrige Storthing var indrommet Losse- og Ladestedsret for Strandstedet Hou- gesund i Stavanger Amt, er senere et nyt Toldsted sammesteds blevet oprettet og traadt i Virksomhed.

Forslag til en ny Lov om Handels- og Sofarts-Forholdene mellem de forenede Riger vil blive Storthinget forelagt.

Afgiften af Brændeviinsbraenden, som for indeværende Budgettermin er anslaaet til 500,000 Spd. aarlig, har i Aaret 1854—1855 udgjert 594,000 Spd. og i Aaret 1855—1856 614,000 Spd. I de to første Maaneder af indeværende Brændetermin, October og November, har Afgiften udgjort omtrent 143,000 Spd., og uagtet Brændeviinstilvirkningen fortiden foregaaer under mindre gunstige Omstændigheder, er det dog at forudsæe, at Afgiften ogsaa for indeværende

Brændetermin ikke ubetydeligt vil overstige det Beløb, hvortil den i Budgettet er anslaaet. Af det til Kontrol med den lovlige Brændeviinstilvirkning saavelsom med Smugbrænding og Brændeviins Indsmugling over Rigsgrenaden for indeværende Budgettermin bevilgede Beløb, 81,000 Spd., er i de to første Aar anvendt omtrent 52,000 Spd., og det er sandsynligt, at det hele bevilgede Beløb inden Budgetterminens Udgang vil medgaae.

Kongsbergs Solv værk, der i Aarene 1850—1852 gjennemsnitligt gav et aarligt Udbytte af omtrent 21,470 Mark fint Solv og et aarligt Overskud for Statskassen af omtrent 116,000 Spd., har i de 3 Aar 1853—1855 i Gjennemsnit givet et Udbytte af omtrent 26,800 Mark fint Solv aarlig og et aarligt Overskud af omtrent 174,000 Spd., medens det i Budgettet for indeværende Budgettermin paaregnede Overskud af Solv værket er 100,000 Spd. — Den Andeel af Solv værkets Udbytte, som udover det i Budgettet Paaregnede er falden i den til indeværende Budgettermin henhørende Deel af sidstnævnte 3 Aar, er afgiven til det for Solv værket oprettede Driftsfond, hvis Beholdning ved Udgangen af Aaret 1856 udgjorde omtrent 236,000 Spd.

Drivten paa ædle Metaller i 6 Districter af det Kongsbergs Solv værk forbeholdte Territorium er overdraget til Private mod en aarlig Afgift af tilsammen 1220 Spd.

Muntindretningen paa Kongeberg har i Aarene 1853—1855 stadigen været i Gang, og er der udmyntet Grovcourant til et Beløb af omtrent 390,000 Spd., for største Delen i $\frac{1}{2}$ og $\frac{1}{10}$ Species.

Statskassens Beholdning, som ved Udgangen af 1853 udgjorde 1,995,000 Spd., var ved Udgangen af 1856 1,841,000 Spd. Denne Beholdning er, forsaavidt den ikke er beroende i Hovedcasserne, gjort frugtbringende deels gjennem Laane- og Discontering-commisionerne, deels paa anden Maade. Ved Udgangen af Aaret 1856 stod der under bemeldte Commissioners Forvaltning 869,000 Spd. af Statskassens Midler. Efterat den i Christianslund varende Laane- og Discontering-commision, der i Aaret 1848 var oprettet paa Grund af det usædvanlige Tryk, hvorunder Næringsveiene da lede, og den derved fremkaldte Trang til Laanemidler, i 1855 er ophævet, ere nu 9 Laane- og Discontering-commisioner i Virksomhed, nemlig i Christiania, Drammen, Moss, Frederikshald, Skien, Christianssand, Bergen, Throndhjem og Tromsø. Renten eller Discontopremien af de Summer, der gjennem disse Commisioner i de 3 sidste Aar have været anbragte, var indtil November Maaned 1855 5 pCt. aarlig, og har senere været 6 pCt., med Undtagelse

af, at samme ved Christiania Laane- og Disconte- rings-Commission i Tidssummet fra April til Au- gust Maaned 1856 var nedsat til 5 pCt. og i de første sex Maaneder af 1854 samt fra October 1854 til April 1855 for de Summer, der gjordes frugtbringende ved Discontering af Begler, til 4 pCt.

Hans Majestæt antager det fremdeles hensigts- mæssigt, at Bankens Hovedsæde forflyttes til Chri- stiania, og vil lade en naadigst Proposition om denne Sag forelægge Storthinget. Ogsaa i andre Henseender vil der blive forelagt Storthinget Pro- position til Lov om Forandringer i den gjeldende Lovgivning om Norges Bank.

Statssæsens udestaaende Fordringer, som ved Udgangen af Aaret 1853 vare 2,767,000 Spd., ud- gjorde ved Udgangen af Aaret 1856 2,755,000 Spd.

Statssæsens synkende Fond, der efter Hans Majestæts naadigste Beretning til forrige Storthing udgjorde 155,000 Spd., er fremdeles blevne foreget ved at Renterne af Fondets Obligationer ere blevne anvendte til Indkjøb af Obligationer, hvorhos de under Statssæsens contante Beholdning henhørende Statsobligationer ere overførte til bemeldte Fond. Ved Udgangen af 1856 var dette saaledes Eier af 220,000 Spd.

Nigets Statsgjeld, der ved Udgangen af 1853 beløb sig til 4,580,700 Spd., udgjorde ved Udgangen af 1856 4,360,637 Spd. — Den Deel af de i Option stillede Obligationer af Statslaanet af 1851, der ved Udgangen af 1853 havdes til Dis- position for Statssæsen, er senere afhændet til en højere Cours end den, hvorefter den strax følgte Deel af Laanet blev betalt.

Hypotheckbanken, om hvis Virksomhed Stor- thinget vil erholde nærmere Meddelelse, har i Lovet af Aarene 1854, 1855 og 1856 forstrakt Pantelaan til Beløb 972,140 Spd. og udstedt Hypotheckbankobliga- tioner for 973,500 Spd. Af det Hypotheckbanken af Statssæsen tilsgatte Grundfond, stort 500,000 Spd., er i det Hele hævet 400,000 Spd.

Den militære Høistole har været i uafbrudt Virksomhed, og har Antallet af de derfra udgaaede Officerer været tilstrekkeligt til at dække Afgangen i Ingenieur- og Artilleribrigaderne.

Af større Trappesamlinger, hvis Afholdelse an- sees at være det virksomste Middel til i Fred at bibringe en Armee den fornuftige Uddannelse, har en været afholdt i det Søndenfjeldske og en i det Nor- denfjeldske. Dessforuden har hele Infanteriets Underbe- falingspersonale været sammendraget i en Øvelsesleir.

Armeens Materielle er foreget ved Anvendelsen af de dertil bevilgede Midler. Da Beholdningerne imidlertid ikke paa langt nær vare tilstrekkelige til

at forsyne den med de til dens Udrustning nødven- digste Gjenstande, har Hans Majestæt i 1855 un- der de døværende politiske Forholde i Europa an- seet det nødvendigt, foruden Bevilsningssummerne at stille til Armee-Departementets Disposition et Be- lob af indtil 250,000 Spd. til Anskaffelse af de mindværligste Fornødenheder. Den største Deel af dette Belob er dertil blevet anvendt, og vil for- ovrigt nærmere Meddelelse herom blive Storthinget forelagt.

Oscarsborgs Besættningssarbeider ere i alt Bæ- sentligt fuldforte overeensstemmende med den deraf bifalde Plan. Der rester kun 2 smaa Revers- gallerier i Hovedgraven, hvortil Materialier haves i Behold, samt endel Indredningsarbeider med Gulve og Døre i Gorgecasernen. Derhos staer til- bage at udføre endel Terrainptering, som tildeels staer i Forbindelse med Fyldning af Tagbatteriets Brystværn og Planeringen over Reversgallerierne.

Af Ingenieurarbeider, der paa Grund af Tids- omstændighederne ere blevne udførte foruden dem, hvortil Storthinget specielt har bevilget Midler, ere følgende de vigtigste:

Paa Bardohus er foretaget fuldstændigt Ester- syn, Omprofilering, Blinding og Udbedring af samtlige Bæker til en Montering af 21 Stykker Skyts, samt den hertil hørende Udbedring og For- andring af Fastningens Bygninger.

Bed Fredriksholms Fort, Gammeløens og Dy- bingholms Batterier ved Christianssand er foretaget Omprofilering, Udbedringer og Forandringer, hvor- ved tillige for Gammeløens Batterie er opført en ny Barakkebygning for en Besætning af 120 Mand med Befalingspersonale.

Udgifterne hertil, saavel som til Opsærelse af en Barakkebygning og en Officiersbolig paa Os- carsborg samt af en Bro mellem sondre og nordre Nakolmen, ere blevne afholdte af den af sidste Stor- thing til Opretholdelse af de forenede Rigers Neu- tralitet anvisste Sum.

Fregatten St. Olaf og Corvetten Nornen, begge forsynede med Hjælpe-Dampmaskine, ere løbne af Stabelen; den første vil i Lovet af indeværende Åar blive fuldsærdig, den sidste er i complet Stand og har været ude paa et kort Togt.

Skonerten Alsen vil blive færdig iaa.

En større Damp-Fregat — Kong Sverre, — bestemt til at armeres med 51 Kanoner, samt et mindre Transportfartøj ere satte under Bygning.

Betydelige Anskaffelser af Ege-Skibsbygnings- Materialier, samt af Baaben, Ammunition, Syge- Requisita og andet Inventarium til Skjærgaards- flottillen have fundet Sted.

Af Land- og Vandbygningsarbeider ere ved Marinens Hovedværft udførte følgende:

Garnisonskirken er fuldfort og taget i Brug. Arbeidet paa Dokken med tilhørende Pumpemhus og Saugmølle er fortsat, og det Hele vil kunne blive fuldfort i den kommende Budgettermin, hvis de dertil fornødne Midler blive bevilgede.

Arbeidet ved de mindre Beddingers Huldstændiggjørelse er fortsat.

Befæstningen paa Den Bealos, nu kaldet „Norske Løve,” er paa Ubetydeligheder nær fuldfort og armeret.

Arbeiderne paa Canalen og Hoveddencienten ere paabegyndte og fortsatte under Arbeidsterminen, saavidt Midlerne have tilladt.

Den private Bebyggelse paa Horten har ved de af Storthinget bevilgede Midler haft en onskelig Fremgang.

Førstvrigt ere saavel ved Hovedværftet som ved de mindre Værfter de fornødne Vedligeholdelses-Arbeider blevne udførte.

Udrustninger have fundet Sted til Øvelse af Officierer, Cadetter og Mandskaber, ligesom ogsaa Exercitier ere foretagne med endel af Skjærgårdsflotillen. Endel extraordinaire Rustninger i Aarene 1854 og 1855 have fundet Sted i Anledning af den daværende Krigstilstand i Udlændet, efterat førstlste Midler vare bevilgede af forrige Storthing til Bestridelse af de dermed forbundne Udgifter.

Bedkommende Fyr-, Marfe- og Ringevesenet ere følgende Arbeider udførte:

Fyrene paa Egernsund og Hellisøen ere fuldforte og tændte, det første i Høsten 1854, det andet Høsten 1855.

Hans Majestat forbliver Norges Riges Storthing med al Kongelig Raade og Højeste velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 2den Februar 1857.

Under vor Haand og Rigets Segl.

Oscar.

(L. S.)

Fredr. Due.

Schouboe.